

ЗНАЧЕННЯ ТЕМПЕРАМЕНТУ В ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

В. В. Кісурін, студент спеціальності *Маркетинг*, група М-11
М. М. Мовчан, науковий керівник, к. філос. н., доцент, доцент
кафедри педагогіки та суспільних наук
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Кожна діяльність висуває до психіки людини і до її динамічних особливостей певні вимоги, тому не існує темпераментів, які були б ідеально придатними до всіх видів діяльності. Можливо лише умовно сказати, що люди-сангвініки більш придатні до діяльності політиків та ораторів, особи меланхолічного типу темпераменту – до творчої діяльності в науці і мистецтві, люди холеричного темпераменту найбільш підходять для активної ризикованої діяльності а наприклад для професії військового або пілота літака, флегматики – для планомірної та плідної діяльності де необхідною є повна зосередженість та концентрація на своїй праці. Для деяких видів діяльності, протипоказаними є певні особливості людини, наприклад, для діяльності пілота літака дуже важливим є вміння діяти та приймати необхідні рішення дуже швидко і аж ніяк не інертність, повільність та слабкість нервової системи. Отже, флегматики і меланхоліки психологічно мало придатні для подібної діяльності.

Роль темпераменту у праці і навчанні полягає в тому, що від нього залежить вплив на діяльність різних психічних станів, що викликаються неприємною обстановкою, емоціогенними факторами, педагогічними впливами. Від темпераменту залежить вплив різних чинників, що визначають рівень нервово-психічної напруги (наприклад, оцінка діяльності, очікування контролю діяльності, прискорення темпу роботи, дисциплінарність впливу і т. п.) [1].

Існує чотири шляхи пристосування темпераменту до вимог діяльності: професійний відбір, щоб не допустити до діяльності людей, які не мають важливих властивостей темпераменту; індивідуальний підхід до діяльності; формування позитивного ставлення до діяльності, щоб подолати негативний вплив темпераменту та найбільш універсальний шлях – формування у особи

її універсального стилю. Під індивідуальним стилем розуміють таку індивідуальну систему способів дії, що характерна для даної особи і забезпечує максимальну ефективність діяльності. Він починає вироблятися в дитинстві і поступово виробляється протягом усього життя. Важливою умовою його формування є свідоме та зацікавлене ставлення до діяльності.

Індивідуальний стиль діяльності проявляється у всіх особливостях діяльності людини, в той час як темперамент – лише в її динамічних особливостях. Наприклад, індивідуальний стиль діяльності може виявлятися в тому, як людина готується до виконання тієї чи іншої діяльності, в якому порядку вона виконує дії, які з цією діяльністю пов'язані, як вона завершує і контролює відповідну діяльність. Все це прямого відношення до темпераменту не має [2, с. 11].

Індивідуальний стиль діяльності і темперамент тісно пов'язані один з одним. Їх зв'язок полягає в тому, що індивідуальний стиль діяльності особистості за своїми динамічним особливостям зазвичай відповідає його темпераменту [2, с. 12]. Але іноді трапляються випадки, коли виникають розбіжності між індивідуальним стилем діяльності та темпераментом. Наприклад, коли людина-меланхолік має виконувати роботу, в якій необхідними є комунікативність та відкритість, тобто особливості сангвінічного типу темпераменту. У таких ситуаціях людина почуває себе незатишно та напружено, допускає багато помилок в роботі. Отже, продуктивність роботи людини залежить від особливостей її типу темпераменту.

Список використаних інформаційних джерел

1. Темперамент людини та його вплив на діяльність особистості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://knowledge.allbest.ru/psychology/3c0a65635b3bd69b4d43b89421306d36_0.html. – Назва з екрана.
2. Захарчук-Чугай Р. В. Психологічна характеристика типів темпераменту / Захарчук-Чугай Р. В. // Лекція для студентів з дисципліни «Психологія творчої діяльності» Львівського державного університету фізичної культури. – Львів, 2018. – 19 с.
3. Властивості темпераменту [Електронний ресурс]. [Електронний ресурс] <https://studfile.net/preview/5128609/page:4/> – Назва з екрана.